

Sarajevo, 29.05.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
22.05.2017.- 26.05.2017.

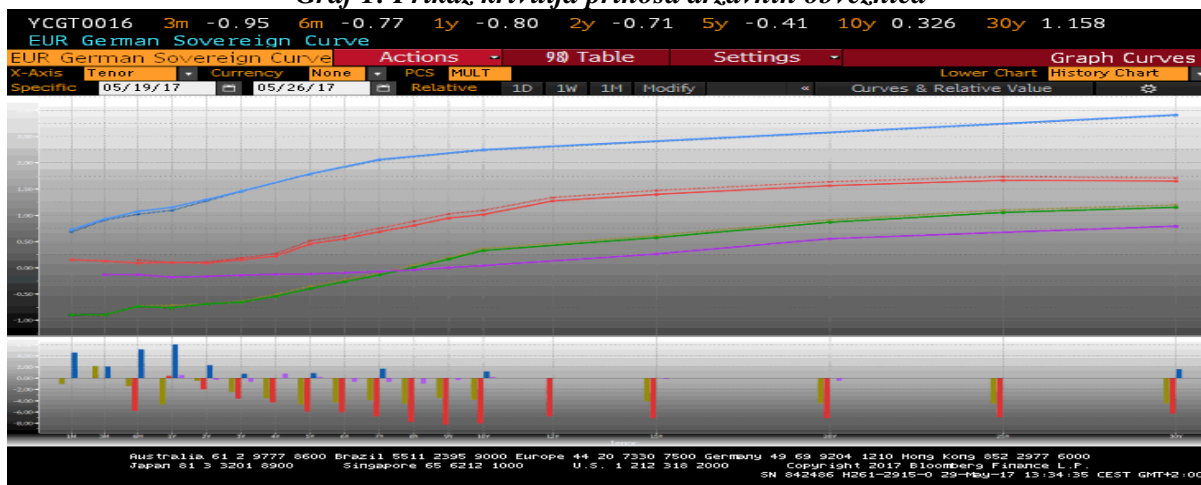
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	19.5.17	-	26.5.17		19.5.17	-	26.5.17		19.5.17	-	26.5.17		19.5.17	-	26.5.17	
2 godine	-0,68	-	-0,68	→	1,27	-	1,29	↗	0,12	-	0,09	↘	-0,16	-	-0,16	→
5 godina	-0,35	-	-0,39	↘	1,78	-	1,79	↗	0,52	-	0,46	↘	-0,12	-	-0,12	→
10 godina	0,37	-	0,33	↘	2,23	-	2,25	↗	1,09	-	1,01	↘	0,04	-	0,04	→

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	19.5.17	-	26.5.17	
3 mjeseca	-0,866	-	-0,825	↗
6 mjeseci	-0,726	-	-0,740	↘
1 godina	-0,682	-	-0,738	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 26.05.2017. godine (pune linije) i 19.05.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Njemačka kancelarka Merkel je početkom protekle sedmice izjavila da je „isuviše slab“ euro jedan od razloga za trgovinski suficit Njemačke, a koji čini njemačke proizvode jeftinijim. Istovremeno, slab euro je djelimično pripisala monetarnoj politici ECB-a, a pored kursa, Merkel je navela i cijenu nafte kao faktor na koji Vlada nema uticaja kada je u pitanju visok trgovinski suficit. Ova izjava je uticala na nastavak blagog rasta prinosa sigurnijih obveznica eurozone. Iako je narednog dana objavljeno nekoliko pozitivnih ekonomskih indikatora za tržište eurozone, prinosi nisu zabilježili bitnije promjene, a poslije toga predsjednik ECB-a Draghi je još jednom potvrdio namjeru ove institucije da prvo povuče program kupovina obveznica a nakon toga povećava kamatne stope, te da ne postoji razlog za odstupanje od indicacija koje se konstantno prezentuju u uvodnim saopštenjima nakon održanih sjednica UV ECB. Navedeno je uticalo na korekciju prinosa obveznica eurozone na dolje, a na dodatni pad prinosa krajem sedmice uticaj je imala odluka članica proizvođača nafte, prema kojem je dogovor o smanjenom obimu proizvodnje ovog energenta produžen za dodatnih devet mjeseci, ali ne u mjeri kako su to neki investitori očekivali. Takođe, kritike predsjednika SAD Trumpa na račun trgovinskog suficita Njemačke su krajem

protekle sedmice uticale na izraženu potražnju za sigurnijim investicijama, odnosno na pad prinosa obveznica eurozone.

U redovnom izvještaju o finansijskoj stabilnosti, ECB navodi se da su rizici finansijske stabilnosti u eurozoni ograničeni, ali da su i dalje izraženi, te da su u nekim segmentima povećani u posljednjih šest mjeseci. Takođe, zabrinutost za održivost duga bilježi rast, dok je „čišćenje“ bankarskog sektora sporo i rizik iznenadnih promjena na tržištu obveznica je i dalje značajan, a što bi moglo voditi ka potencijalnim visokim kapitalnim gubicima. Potencijalni rizik naglih promjena na globalnim tržištima obveznica ECB pripisuje najviše „prelijevanju“ sa tržišta SAD, ali isto tako se navodi da bi duži period povećanih političkih neizvjesnosti ili period prisutnih inflatornih pritisaka u eurozoni duži od očekivanog, takođe, mogli djelovati kao okidači na ovom tržištu.

Na održanom sastanku ministara finansija eurozone i predstavnika Grčke nije postignut dogovor u vezi sa nastavkom kreditiranja Grčke, pa je tako revizija programa finansijske pomoći ovoj zemlji odgođena za naredni sastanak koji se održava 15. juna, kao i distribucija svježeg kapitala potrebnog za otplatu obaveza koje dospijevaju u julu.

Njemačka je po većim prinosima emitovala dvogodišnje (-0,65%) i desetogodišnje (0,39%) obveznice. Italija je emitovala dvogodišnje obveznice s kuponom od 0% po prinosu od -0,078%. Francuska je emitovala tromjesečne (-0,593%), šestomjesečne (-0,609%) i jednogodišnje (-0,538%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	MAJ	56,7	56,8	56,8
2.	GDP – Njemačka (kvartalno)	I kvartal	0,6%	0,6%	0,4%
3.	GDP – Španija (kvartalno)	I kvartal	0,8%	0,8%	0,7%
4.	IFO indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	MAJ	113,1	114,6	113,0
5.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	MAJ	-	106,2	106,8
6.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	MAJ	107,3	105,4	107,4
7.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G)	MAR	-	3,3%	3,8%
8.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	MAR	-	9,2%	7,8%
9.	Trgovinski bilans – Španija (u milijardama EUR)	MAR	-	-1,46	-2,61
10.	Stopa nezaposlenosti – Finska	APR	-	10,2%	9,6%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tokom protekle sedmice zabilježili blagi rast za jedan do dva bazna poena u odnosu na prethodnu sedmicu. Finansijsko tržište u SAD je tokom protekle sedmice bilo relativno mirno, odnosno nije bilo značajnih volatilnosti, a najznačajniji događaj je bilo objavljivanje zapisnika sa posljednjeg sastanka FOMC-a, koji je održan početkom tekućeg mjeseca. Prema ovom zapisniku, evidentno je da članovi ovog tijela sporiji tempo ekonomskog rasta u prvom kvartalu tekuće godine posmatraju kao rezultat faktora koji imaju prolazni karakter, te da njegovo jačanje očekuju u narednim kvartalima. Ukoliko ekonomski podaci za SAD nastave da se kreću u očekivanom pravcu, članovi ovog tijela smatraju da bi povećanje referentne kamatne stope na junskoj sjednici FOMC-a bilo adekvatna mjera. Ipak, prema ovom zapisniku, evidentno je da će članovi FOMC-a sačekati objavljivanje novijih ekonomskih podataka prije donošenja konačne odluke o promjeni referentne kamatne stope. Učesnici na finansijskim tržištima SAD i dalje očekuju ukupno tri povećanja referentne kamatne stope tokom tekuće godine.

Tokom protekle sedmice objavljen je drugi preliminarni podatak o kretanju GDP-a SAD u prvom kvartalu (1,2%), koji je bio znatno bolji od prvog preliminarnog podatka koji je iznosio 0,7% na godišnjem nivou.

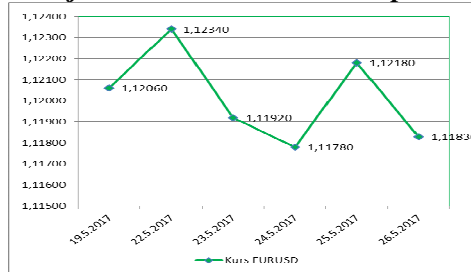
Tabela 4.: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – drugi preliminarni podatak	I kvartal	0,9%	1,2%	2,1%
2.	Indeks lične potrošnje – drugi preliminarni podatak	I kvartal	0,4%	0,6%	3,5%
3.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	APR	0,11	0,49	0,08

4.	Indeks radnointenzivne proizvodnje Fed iz Ričmonda	APR	15	1	20
5.	Trgovinski bilans (USD milijardi)	APR	-64,5	-67,6	-65,1
6.	Indeks prodaje novoizgrađenih kuća (M/M)	MAJ	-1,8%	-11,4%	5,8%
7.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	MAJ	-1,1%	-2,3%	4,2%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	20.MAJ	238.000	234.000	233.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen sa nivoa od 1,1206 na nivo od 1,1183.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Protekla sedmica u Velikoj Britaniji je protekla u očekivanjima vezano za Brexit i predstojeće izbore. Glavni pregovarač EU u postupku Brexita Barnier, je izjavio da se završnim računima želi organizovati uredno povlačenje Velike Britanije, prema njenim zahtjevima. Prema njegovom mišljenju, izbor je Velike Britanije da istupi iz EU, te tako ima i odgovornosti. Važno je da bude jasno da to nije izbor EU nego Velike Britanije, istakao je Barnier. Takođe, on je dodao da očekuje prvu rundu pregovora sa Velikom Britanijom u sedmici od 18. juna.

Premijerka May se i dalje drži svojih zahtjeva u dijelu pregovora oko napuštanja EU, te je predsjedniku Francuske Macronu saopštila da želi da diskutuje o budućem sporazumu u isto vrijeme kada se budu postavljali uslovi za napuštanje bloka. Na njenom prvom sastanku sa Macronom, May je ponovila želju za „jasnom pozicijom EU građana u Velikoj Britaniji i obrnuto“ u pregovorima o Brexitu. Inflatorna očekivanja građana Velike Britanije za narednih 12 mjeseci su blago povećana tokom ovog mjeseca, ali su i dalje oko približno istog nivoa koji se bilježi posljednjih šest mjeseci, pokazalo je istraživanje koje je provela organizacija YouGov, a koje je objavljeno po nalogu Citi bank. Iz ove banke je saopšteno da u zemlji postoje stabilna kratkoročna inflatorna očekivanja.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove Plc cijene kuća (G/G)	MAJ	2,0%	3,0%	2,2%
2.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	APR	8,0	9,6	2,3
3.	GDP (Q/Q) P	I kvartal	0,3%	0,2%	0,3%
4.	Lična potrošnja (Q/Q) P	I kvartal	0,3%	0,3%	0,7%
5.	Potrošnja Vlade (Q/Q) P	I kvartal	0,4%	0,8%	0,0%
6.	Izvoz (Q/Q) P	I kvartal	0,5%	-1,6%	4,6%
7.	Uvoz (Q/Q) P	I kvartal	0,9%	2,7%	-1,0%
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) P	I kvartal	0,3%	0,6%	-0,9%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,85963 na nivo od 0,87310, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,3036 na nivo od 1,2804.

JAPAN

Bivši predsjednik Feda Bernanke je izjavio da bi BoJ možda trebalo da koordinira novi plan fiskalne potrošnje Vlade, dozvoljavajući da inflacija bilježi rast preko 2%, bez pogoršanja tereta duga. Takođe, Bernanke smatra da trenutni okvir monetarne politike BoJ može dostići svoje limite, jer su kratkoročne i dugoročne kamatne stope blizu nule, ali i da potreba za novim olakšicama ne može biti odbačena. Bernanke je govorio pozitivno i o tržištu rada Japana pozivajući se na umjereni rast plata i stabilan ekonomski rast.

Član MPC BoJ Sakurai je odbacio mogućnosti skorijeg povećanje ciljanog nivoa prinosa koji postavlja BoJ, naglašavajući potrebu održavanja masivnih stimulativnih programa sa ciljem dostizanja inflacije i prevazilaženja inostranih ekonomskih rizika. Sakurai je izjavio da je jačanje protekcionističkih namjera u svijetu jedan od rizika koji Japan obuhvata kroz ekonomska očekivanja, upozoravajući da bi protekcionizam ugrozio lanac ponude, trgovinu kao i održivost globalnog oporavka. Prema njegovom mišljenju, s obzirom na to da se ekonomija Japana stabilno oporavlja, kreatori politika ne treba da nastoje da snažno stimulišu kratkoročne zahtjeve, time odbacujući potrebu za dodatnim monetarnim olakšicama u skorije vrijeme. Sakurai je istakao da je ekonomija trenutno dobro strukturirana, te da su planovi fiskalne potrošnje Vlade do sada dobro implementirani.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

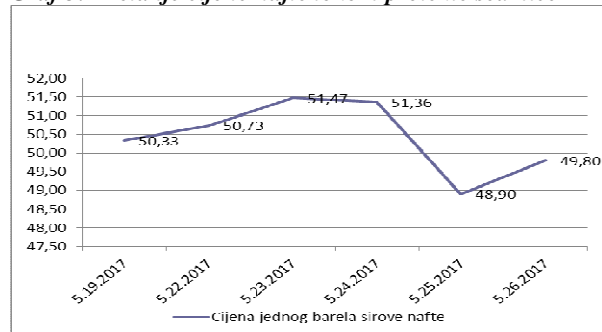
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY) APR	520,7	481,7	614,0
2.	Izvoz (G/G) APR	8,0%	7,5%	12,0%
3.	Uvoz (G/G) APR	14,8%	15,1%	15,8%
4.	PMI radnointenzivni sektor P MAJ	-	52,0	52,7
5.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M) MAR	-0,5%	-0,6%	0,7%
6.	Inflacija (G/G) APR	0,4%	0,4%	0,2%

JPY je tokom protekle sedmice blago aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 124,69 na nivo od 124,50. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY povećan sa nivoa od 111,26 na nivo od 111,33.

NAFTA I ZLATO

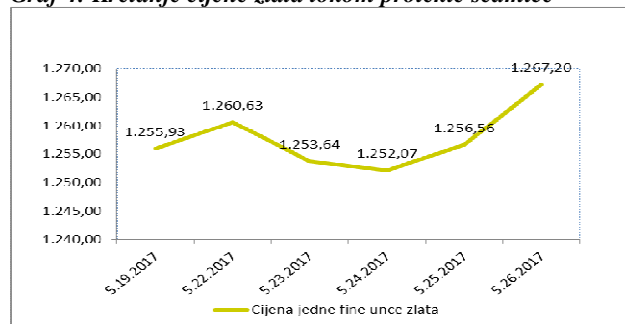
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 50,33 USD (44,91 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je bilježila blagi rast, pod uticajem iščekivanja rezultata sastanka zemalja članica OPEC-a, koji je održan u četvrtak. Doprinos rastu cijene ovog energenta dala je i informacija o smanjenju američkih zaliha nafte tokom prethodne sedmice za 4,4 miliona barela na sedmičnom nivou. Na sastanku OPEC-a postignut je dogovor o nastavku smanjenja obima ponude nafte za dodatnih devet mjeseci (do kraja marta 2018. godine), kako se i očekivalo. Ova odluka je podstakla snažnu rasprodaju nafte tokom trgovanja u četvrtak, što je uzrokovalo pad cijene, jer su neki investitori očekivali da bi i obim smanjenja proizvodnje, takođe, mogao biti povećan. Većina delegata u OPEC-u se zalagala za produženje sporazuma za devet mjeseci, umjesto inicijalno predloženih šest mjeseci, dok su neke zemlje, uključujući Rusiju, sugerisale da se sporazum produži za 12 mjeseci. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 49,80 USD (44,53 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.255,93 USD (1.120,77 EUR). Globalne političke neizvjesnosti i dalje značajno utiču na kretanje cijene ovog plemenitog metala. Neizvjesnost oko rezultata parlamentarnih izbora u Velikoj Britaniji utiče na rast cijene zlata, ali je taj rast ublažen očekivanjima da će Fed nastaviti politiku umanjivanja monetarnih stimulansa, daljim povećanjem referentne kamatne stope, ali i smanjenjem obima bilansa stanja. Učesnici na tržištu zlata pažljivo prate informacije koje bi mogle uticati na tempo umanjivanja monetarnih stimulansa u SAD, a i dalje se očekuju ukupno tri povećanja referentne kamatne stope u SAD tokom ove godine. Političke neizvjesnosti su krajem protekle sedmice ponovo uticale na rast cijene zlata, koja je tokom trgovanja u petak povećana za oko 10 USD na dnevnom nivou i na najviši nivo u protekle četiri sedmice. Na zatvaranju tržišta u petak cijena ovog plemenitog metala je iznosila 1.267,20 USD (1.133,15 EUR), što na sedmičnom nivou predstavlja rast od 0,90%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.